

Ολοκαύτωμα

Με τον όρο Ολοκαύτωμα περιγράφεται ο υποκινούμενος από το κράτος συστηματικός διωγμός και η γενοκτονία διαφόρων εθνικών, θρησκευτικών, κοινωνικών και πολιτικών ομάδων κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου από τη Ναζιστική Γερμανία

Το Ναζιστικό
Ολοκαύτωμα έχει
διάφορα
χαρακτηριστικά,
τα οποία, αν
συνδυαστούν, το
διαφοροποιούν
από άλλες
περιπτώσεις
μαζικής
εξόντωσης.

Θύματα

Τα θύματα του Ολοκαυτώματος ήταν Εβραίοι, Σέρβοι, Πολωνοί, Ρώσοι, Κομμουνιστές, ομοφυλόφιλοι, Ρομ και Σίντι (Αθίγγανοι), οι ψυχικά ασθενείς και σωματικά ανάπηροι, διανοητές και πολιτικοί ακτιβιστές, Μάρτυρες του Ιεχωβά, μέλη άλλων θρησκευτικών ομάδων, μέλη του Καθολικού και Προτεσταντικού κλήρου, συνδικαλιστές, μερικοί Αφρικανοί, κοινοί εγκληματίες, άνθρωποι που είχαν χαρακτηριστεί «εχθροί του κράτους», και πολλοί που δεν ανήκαν στην Άρεια φυλή.

Τα Πογκρόμ (1938-1941)

Πογκρόμ (από τη ρωσική λέξη *погром* (πογκρόμ) που σημαίνει «συντρίβω») είναι μια μαζική και οργανωμένη επίθεση εναντίον κάποιας συγκεκριμένης ομάδας ατόμων για λόγους είτε εθνικής καταγωγής είτε θρησκευτικής πεποίθησης, με ταυτόχρονη καταστροφή του περιβάλλοντός τους (σπίτια, επιχειρήσεις, θρησκευτικοί χώροι, κοκ).

Η Διάπραξη του Ολοκαυτώματος

Απαρχή του Ολοκαυτώματος θεωρούνται οι αντιεβραϊκές ταραχές της «Νύχτας των Κρυστάλλων» («Kristallnacht») στις 9 Νοεμβρίου 1938, όταν οι Εβραίοι και οι ιδιοκτησίες τους έγιναν στόχος επιθέσεων σε ολόκληρη τη Γερμανία. Περίπου 100 Εβραίοι δολοφονήθηκαν κι άλλες 30.000 στάλθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, ενώ 7.000 καταστήματα που ανήκαν σε Εβραίους και 1.574 Συναγωγές (σχεδόν το σύνολο των Συναγωγών στη Γερμανία) καταστράφηκαν μερικά ή ολοσχερώς.

Το 1933 δημιουργήθηκαν στρατόπεδα συγκέντρωσης μέσα στη Γερμανία πολλά από τα οποία ιδρύθηκαν από τις τοπικές αρχές, για την κράτηση πολιτικών κρατουμένων και «ανεπιθύμητων».

Αυτά τα πρώιμα στρατόπεδα συγκέντρωσης υπάχθηκαν τελικά σε μια κεντρική διοίκηση και, μέχρι το 1939, είχαν δημιουργηθεί έξι μεγάλα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης για τους Εβραίους και τους άλλους «ανεπιθύμητους» εξαπλώθηκαν σε όλη την Ευρώπη, καθώς ιδρύθηκαν νέα στρατόπεδα «ανεπιθύμητων» πληθυσμών κοντά στα αστικά κέντρα, συχνά σε μέρη όπου υπήρχαν μεγάλοι Εβραϊκοί, Πολωνικοί, κομμουνιστικοί ή Ρομά πληθυσμοί. Τα περισσότερα βρίσκονταν στην περιοχή της Κεντρικής Κυβέρνησης της Πολωνίας, αλλά υπήρχαν στρατόπεδα σε όλες τις χώρες που κατέκτησαν οι Ναζί. Η μεταφορά των κρατουμένων συχνά γινόταν κάτω από απάνθρωπες συνθήκες, με φορτηγά τρέινα μέσα στα οποία πολλοί πέθαιναν πριν φτάσουν στον προορισμό τους. Στρατόπεδα συγκέντρωσης υπήρχαν και στην ίδια τη Γερμανία, και παρότι δεν ήταν σχεδιασμένα ως στρατόπεδα συστηματικής εξόντωσης, πολλοί κρατούμενοι πέθαναν λόγω των άθλιων συνθηκών ή εκτελέστηκαν.

Γενοκτονία των Ευρωπαϊών Ρομά (Τσιγγάνων), 1939–1945 - Φωτογραφία

Το Marzahn, το πρώτο στρατόπεδο
εγκλεισμού Ρομά (Τσιγγάνων) στο Τρίτο
Ράιχ.

Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος

Η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών αποφάσισε ομόφωνα, την 1η Νοεμβρίου του 2005, να καθιερώσει την 27η Ιανουαρίου ως «Διεθνή Μέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος». Η 27η Ιανουαρίου του 1945 ήταν η μέρα κατά την οποία απελευθερώθηκε το στρατόπεδο συγκέντρωσης και εξόντωσης Άουσβιτς-Μπίρκεναου. Όμως, ακόμη και πριν την απόφαση του ΟΗΕ, η 27η Ιανουαρίου ήταν ημέρα μνήμης του Ολοκαυτώματος σε πολλές χώρες, όπως στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Σουηδία, την Ιταλία, τη Γερμανία, τη Φινλανδία, τη Δανία και την Εσθονία. Στο Ισραήλ υπάρχει το Yom HaShoah, η «Μέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος», που είναι η 27η μέρα του Εβραϊκού μήνα Νισάν, που συνήθως ταυτίζεται με τον Απρίλιο. Αυτή η ημέρα μνήμης τιμάται συνήθως και από τους Εβραίους της διασποράς.